

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests

*Ieskats LR spēkā esošajos tiesību aktos, kas reglamentē apkures iekārtu izbīvi un ekspluatāciju.
Biežāk konstatētie pārkāpumi.*

Tomass Lausmā, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta
Ugunsdrošības uzraudzības pārvaldes Ugunsdrošības
uzraudzības organizēšanas nodalas priekšniece, tālr.: 67075931,
e-pasts: tomass.lausma@vugd.gov.lv

2022

Saturs

1. VUGD kompetence
2. Galvenie tiesību akti
3. Iespējamie ugunsgrēka cēloņi
4. Ugunsdrošības prasības
5. Raksturīgākie pārkāpumi
6. Atbildība par ugunsdrošību

VUGD kompetence

ĪSTENOT VALSTS POLITIKU ŠĀDĀS DARBĪBAS JOMĀS

UGUNSDROŠĪBA

CIVILĀ AIZSARDZĪBA

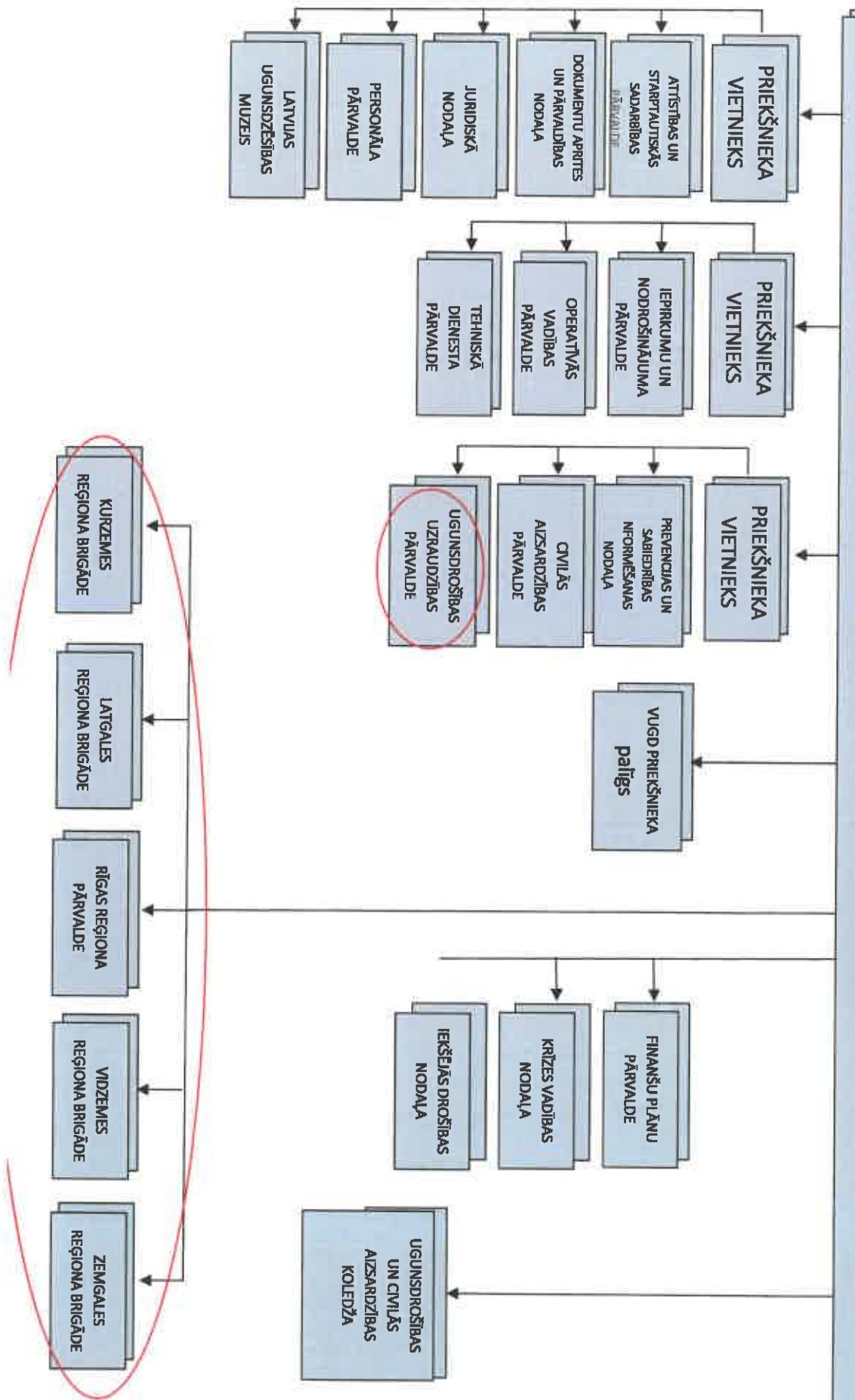
UGUNSDZĒSĪBA

VIENOTAIS ĀRKĀRTAS
PALĪDZĪBAS
IZSAUKUMA NUMURS
112

VUGD struktūra

VALSTS UGUNSDZĒSĪBAS UN GLĀBŠANAS DIENESTA PRIEKŠNIEKS

VUGD teritoriālo struktūrvienību grafisks attēlojums

Galvenie tiesību akti Ekspluatājamiem objektiem

- Ugunsdrošības un ugunsdzēsības likums
(nosaka atbilstību un pienākumus ugunsdrošības jomā, ugunsdrošības uzraudzību un objektu darbības apturēšam)
  - Ministru kabineta 2016.gada 19.aprīļa noteikumi Nr.238 «Ugunsdrošības noteikumi»
(nosaka prasības fiziskām un juridiskām personām, lai novērtu un sekmīgi dzēstu ugunsgrēkus, kā arī mazinātu to sekas, neatkarīgi no objekta īpašuma formas un atrašanās vietas)

LIKUMULU	
Wiederholung Vorlesung mit einem Begleiter im Klassenzimmer	Wiederholung Vorlesung mit einem Begleiter im Klassenzimmer
Wiederholung Vorlesung mit einem Begleiter im Klassenzimmer	Wiederholung Vorlesung mit einem Begleiter im Klassenzimmer
Wiederholung Vorlesung mit einem Begleiter im Klassenzimmer	Wiederholung Vorlesung mit einem Begleiter im Klassenzimmer
Wiederholung Vorlesung mit einem Begleiter im Klassenzimmer	Wiederholung Vorlesung mit einem Begleiter im Klassenzimmer

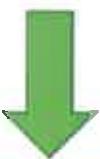

Galvenie tiesību akti

**Projektējot un būvējot jaunas būves,
veicot esošo būuju pārbūvi,
atjaunošanu, restaurāciju,
novietošanu un lietošanas veida maiņu**

Būvniecības likums
(piemēro jaunu būju būvniecībai, kā arī esošu būuju
pārbūvei, atjaunošanai, restaurācijai, nojaukšanai,
novietošanai, lietošanas veida maiņai bez pārbūves un
konservācijai.)

**Ugunsdrošības prasības, kas noteiktas
būvnormatīvos**

Latvijas būvnormatīvs LBN 201-15
"Būvju ugunsdrošība" (apstiprināts ar
Ministru kabineta 2015.gada 30.jūnija noteikumiem
Nr.333);

**Ministru kabineta 2014.gada
2.septembra noteikumi Nr.529 «Ēku
būvnoteikumi»**
(ēku būvmieciņas procesa kartību, būvniecības procesā
iesaistītās institūcijas un atbildīgos būvspeciālistus)
Ministru kabineta 2014.gada 19.augusta
noteikumi Nr.500 «Vispārīgie
būvnoteikumi»
(būju iedalījumu grupās atkarībā no būvmieciņas
sarežģītības pakāpes un iespējamās ietekmes uz cilvēku
dzīvību, veselību un vidi)

Ugunsgrēku dinamika

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Ugunsgrēki	12175	10311	9288	8714	9135	8988	6970	6717
Rezultāts								
Rezultatīvais rādītājs								
Samazināts ugunsgrēkos bojāgājušo cilvēku skaits	Vidējais ugunsgrēkos bojāgājušo cilvēku skaits uz 100 000 iedzīvotaju skaitu	4,1	4	3,5	2,5			
Samazināts ugunsgrēkos cietušo skaits	Vidējais ugunsgrēkos cietušo cilvēku skaits uz 100 000 iedzīvotaju	19,5	15	11	7			
Samazināts ugunsgrēku skaits	Vidējais ugunsgrēku skaits uz 100 000 iedzīvotaju	446,8	440	380	300			
Samazināts ugunsgrēku skaits dzīvojamās mājās	Reģistrēto ugunsgrēku skaits dzīvojamās mājās	2587	2500	2400	2250			
Samazināts kājas ugunsgrēku skaits	Reģistrēto kājas ugunsgrēku skaits	2253	2000	1700	1400			
Palielināts ugunsdrošības parbauzu skaits dzīvojamās mājās	Velkto ugunsdrošības pārbauzu skaits dzīvojamās mājās	1834	2000 ^{**}	2200	2500			
Palielināts iedzīvotāju, kas VUGD organizēto pasākumu organizēto pasākumu līvaros informēti par ugunsdrošību un nropu nābū arkatas gadījumos, skaits	Iedzīvotāju, kas VUGD organizēto pasākumu līvaros informēti par ugunsdrošību un nābū arkatas gadījumos, ipatvars (% no visu iedzīvotajām skaitā)	9,56	12 ^{**}	15	18			

Rezultāts	Rezultatīvais rādītājs	Rezultaīvo rādītāju skaitliskās vērtības				2017.9.	2020.9.
Samazināts ugunsgrēkos bojāgājušo cilvēku skaits	Vidējais ugunsgrēkos bojāgājušo cilvēku skaits uz 100 000 iedzīvotaju	4,1	4	3,5	2,5		
Samazināts ugunsgrēkos cietušo cilvēku skaits	Vidējais ugunsgrēkos cietušo cilvēku skaits uz 100 000 iedzīvotaju	19,5	15	11	7		
Samazināts ugunsgrēku skaits	Vidējais ugunsgrēku skaits uz 100 000 iedzīvotaju	446,8	440	380	300	2025.9.	2030.9.
Samazināts ugunsgrēku skaits dzīvojamās mājās	Reģistrēto ugunsgrēku skaits dzīvojamās mājās	2587	2500	2400	2250		
Samazināts kājas ugunsgrēku skaits	Reģistrēto kājas ugunsgrēku skaits	2253	2000	1700	1400	2025.9.	2030.9.
Palielināts ugunsdrošības parbauzu skaits dzīvojamās mājās	Velkto ugunsdrošības pārbauzu skaits dzīvojamās mājās	1834	2000 ^{**}	2200	2500		

Palielināts iedzīvotāju, kas VUGD organizēto pasākumu organizēto pasākumu līvaros informēti par ugunsdrošību un nābū arkatas gadījumos, skaits

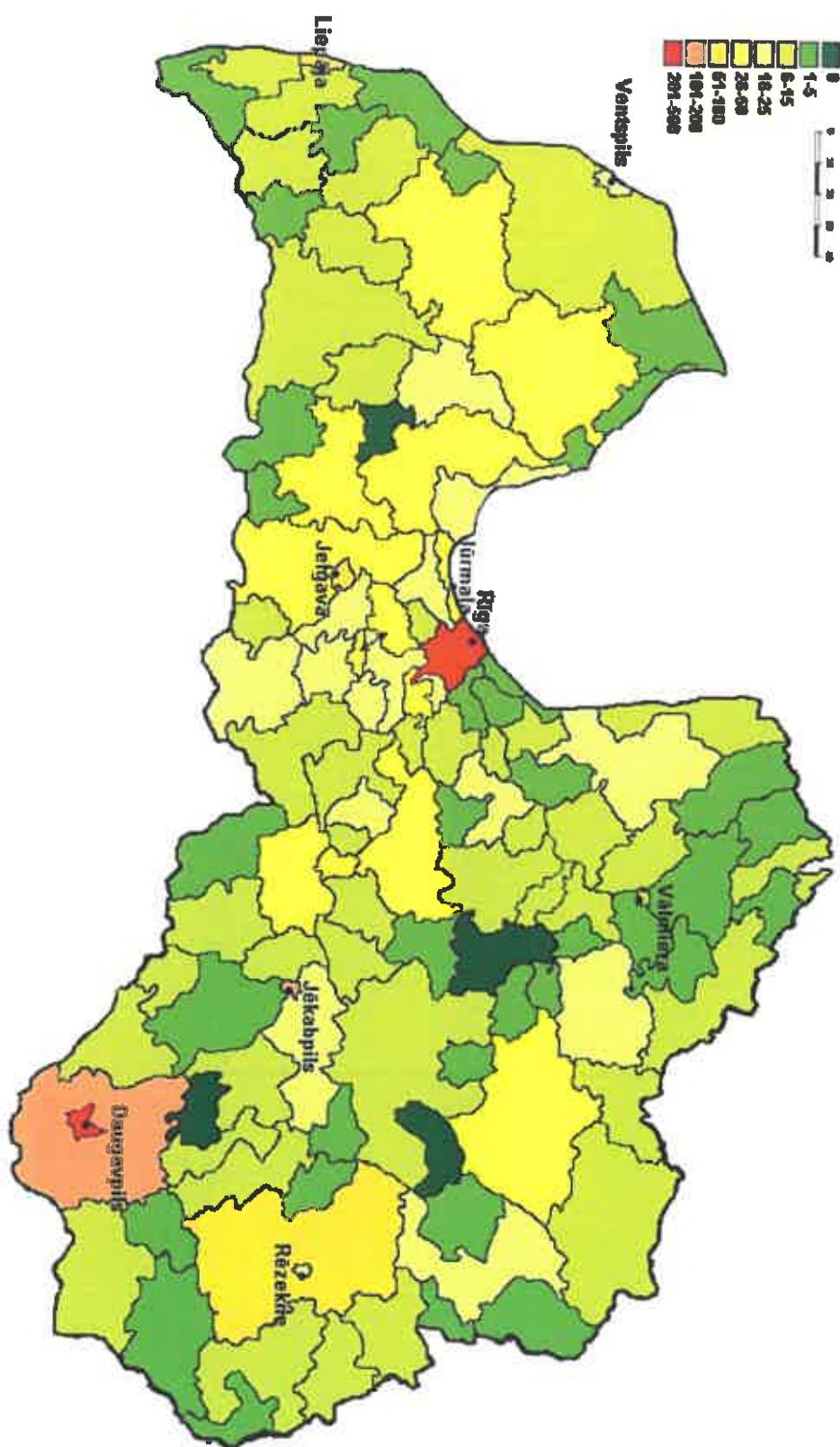
Izgāztuvēs,
atkritumi, sausa zāle
u.c.; 1799; 25,81%

- Dzīvojamās mājas;
1957; 26,08%

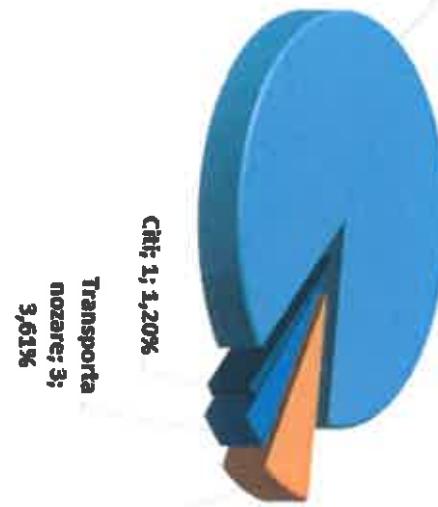
Ugunsgreķu statistika dzīvojamās mājas

Vaists ugunsdzēšbas un glābšanas dienests

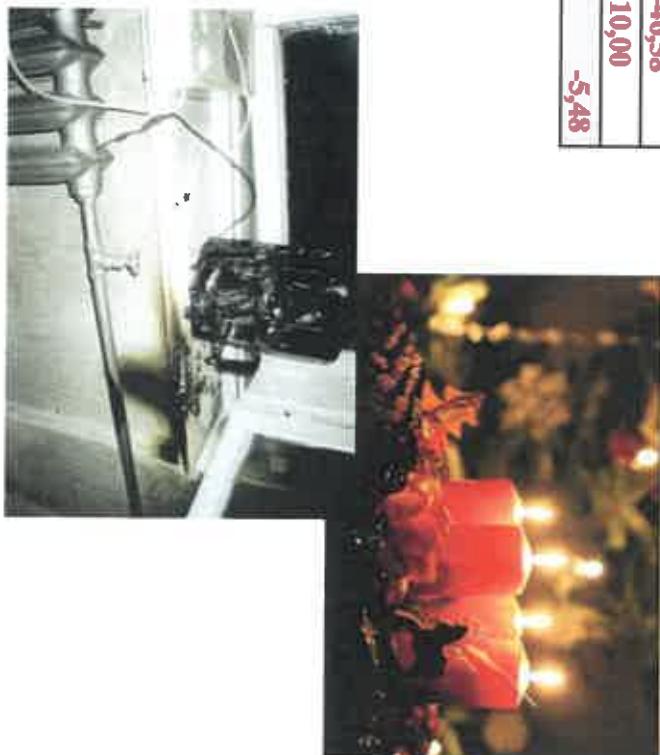

Kādi ir galvenie ugunsgrēku izcelšanās iemesli Latvijā?

Bojā gājušie cilvēki objektos

Ugunsgrēku iespējami cēloņi Daudzveidīgūs īetas / dzīvojietas	2020.g.	2021.g.	+ - % Saīdzinot ar pagājušo gadu
Apkure	56	78	39,29
Bērnu rotājums ar uguni	11	6	-45,45
Elektroierīces / iekārtas	241	219	-9,13
Iemesls tiek noslaidrots	0	0	0,00
Neuzmanīga apiešanās ar uguni	924	890	-3,68
Tīša dedzināšana	73	39	-46,58
Citi iemesli	10	11	10,00
Kopā:	1315	1243	-5,48

*Kādas ir biežākās kļūdas, kuru dēļ izceļas
ugunsnelaimes?*

Ugunsdrošības prasības

Ilgdedzes cietā kurināmā apkures ierīces un iekārtas dūmvadu tīra pirms apkures sezonas sākuma (*līdz 1. novembrim*), kā arī vienu reizi apkures sezona (*no 1. novembra līdz nākamā gada 1. martam*)

Dūmvadu un cietā un šķidrā kurināmā apkures ierīci/iekārtu, kas nav minēta iepriekš, tīra pirms apkures sezonas sākuma (*līdz 1. novembrim*)

Avots: Ugunsdrošības noteikumu 67., 68. un 69.punkts

Akts par veikto apkures ierīces/ iekārtas un dūmvada tīrīšanu

Avots: Ugunsdrošības noteikumu 72.punkts

Dūmvadu un ventilācijas kanālu tehniskā stāvokļa pārbaudi jāveic ne retāk, kā reizi 5 gados

Tehniskā stāvokļa pārbaudes akts par pārbaudīto apkures ierīces/iekārtas tehnisko stāvokli

Avots: Ugunsdrošības noteikumu 74. un 75.punkts

Akts par veikto apkures ierīces/ iekārtas un dūmvada tīrīšanu

Avots: Ugunsdrošības noteikumu 75.punkts,

Aizliegts novietot un uzglabāt degspējīgas vielas un priekšmetus (*tai skaitā kurināmo*) uz apkures iekārtas un ierīces. Degspējīgas vielas un priekšmetus (*tai skaitā kurināmo*) aizliegts novietot un uzglabāt tuvāk par 0,5 m no apkures iekārtas/ierīces. Kuriņu priedzē degspējīgas vielas un priekšmetus (*tai skaitā kurināmo*) aizliegts novietot tuvāk par 1,2 m.

Avots: Ugunsdrošības noteikumu 89.4., 89.5. un 89.6.apakšpunktis

Ugunsdrošības prasības

Ekspluatācijas laikā ierīcēm, kurās par kurināmo izmanto gāzi, dūmvadu pārbauda un attira šados terminos:

1. kieģeļu dūmvadu – ne retāk kā reizi gadā;
2. kieģeļu dūmvadu ar oderējumu – ne retāk kā reizi divos gados;
3. keramikas un šķautna dūmvadu – ne retāk kā reizi divos gados;
4. metāla dūmvadus un dūmvadus, kas izbūvēti no materiāliem, kuri nav minēti šo noteikumu 71.1., 71.2. un 71.3. apakšpunktā, – ne retāk kā reizi divos gados.

Avots: Ugunsdrošības noteikumu 71.punkts

Ja apkures iekārtu vai ierīci maina pret citu apkures iekārtu vai ierīci, tad, lai noteiku dūmvada un ventilācijas sistēmas vai kanāla atbilstību jaunās iekārtas vai ierīces pievienošanai, pārbauda dūmvada, ventilācijas sistēmas vai kanāla atbilstību būvniecību regulējošo normatīvo aktu prasībām. Par pārbaudes rezultātiem sastāda tehniskā stāvokļa pārbaudes aktu (8. pielikums). Tehniskā stāvokļa pārbaudes akta sadalā "Piezīmes" norāda, vai attiecīgo apkures ierīci vai iekārtu var pievienot dūmvadam.

Avots: Ugunsdrošības noteikumu 79.punkts

Objekta bēniņos dūmvadu un sienu, kurā atrodas dūmvads, nobalsina vai nokrāso ar gaišu krāsu. Šī prasība neatiecas uz metāla dūmvadiem

Avots: Ugunsdrošības noteikumu 83.punkts

Apkures ierīces, iekārtas, dūmvadu un dūmīšības sistēmu pārbaudes atsazīmējumi

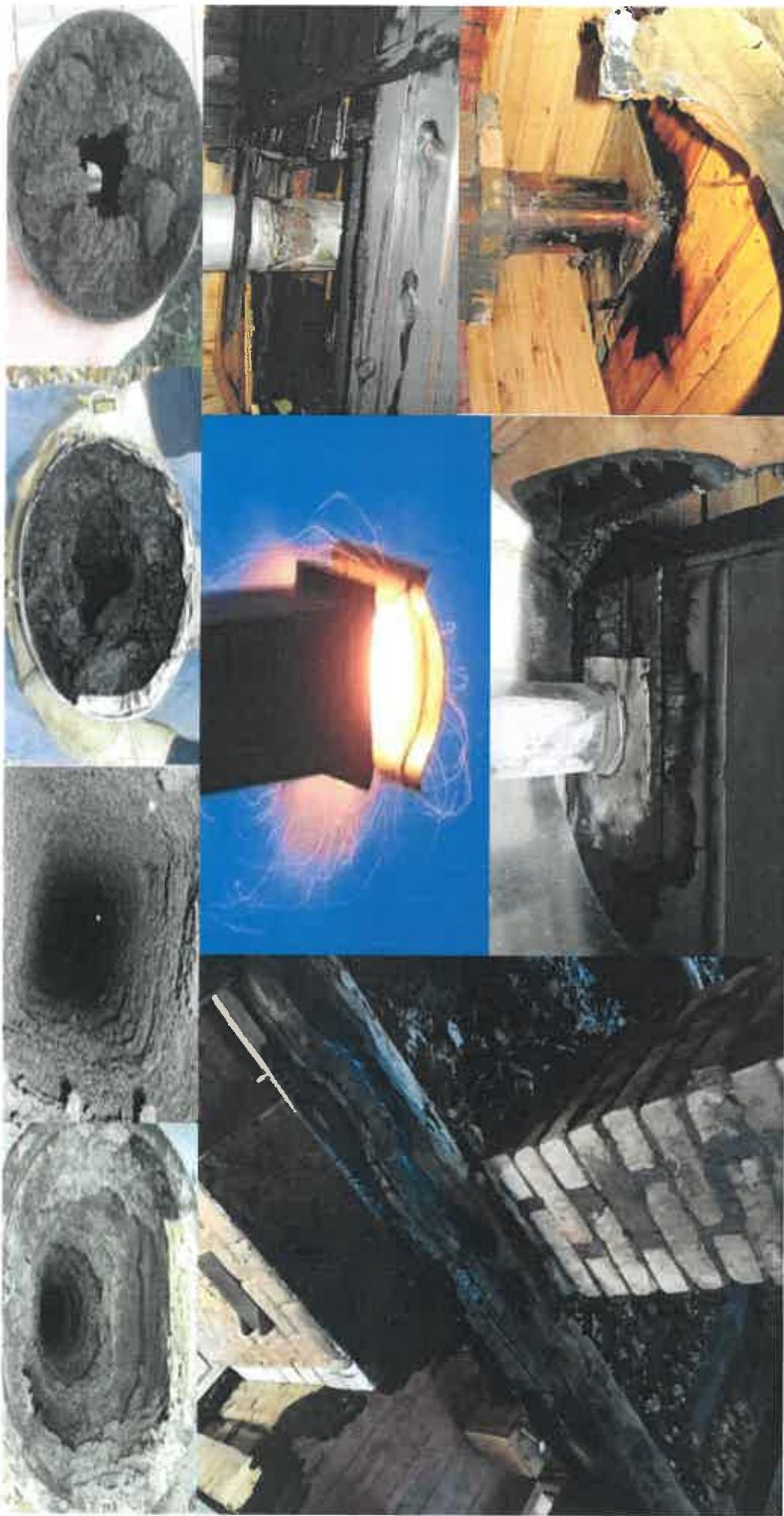
Reģistrācijas numurs	Apkures ierīces, iekārtas, dūmvadu un dūmīšības sistēmu pārbaudes datums	Atsazīmējumi
1	2018.01.01	Metāla dūmvads, kas izbūvēts no keramikas, un dūmvads, kas izbūvēts no šķautna, neizmaksājot vairāk ne 10% no tās maksimālās vērtības.
2	2018.01.01	Metāla dūmvads, kas izbūvēts no keramikas, un dūmvads, kas izbūvēts no šķautna, neizmaksājot vairāk ne 10% no tās maksimālās vērtības.

Reģistrācijas numurs	Apkures ierīces, iekārtas, dūmvadu un dūmīšības sistēmu pārbaudes datums	Atsazīmējumi
1	2018.01.01	Metāla dūmvads, kas izbūvēts no keramikas, un dūmvads, kas izbūvēts no šķautna, neizmaksājot vairāk ne 10% no tās maksimālās vērtības.
2	2018.01.01	Metāla dūmvads, kas izbūvēts no keramikas, un dūmvads, kas izbūvēts no šķautna, neizmaksājot vairāk ne 10% no tās maksimālās vērtības.
3	2018.01.01	Metāla dūmvads, kas izbūvēts no keramikas, un dūmvads, kas izbūvēts no šķautna, neizmaksājot vairāk ne 10% no tās maksimālās vērtības.
4	2018.01.01	Metāla dūmvads, kas izbūvēts no keramikas, un dūmvads, kas izbūvēts no šķautna, neizmaksājot vairāk ne 10% no tās maksimālās vērtības.

Ugunsgrēki dūmvados

Vaišs ugunsdzēsējs un glābšanas dienests

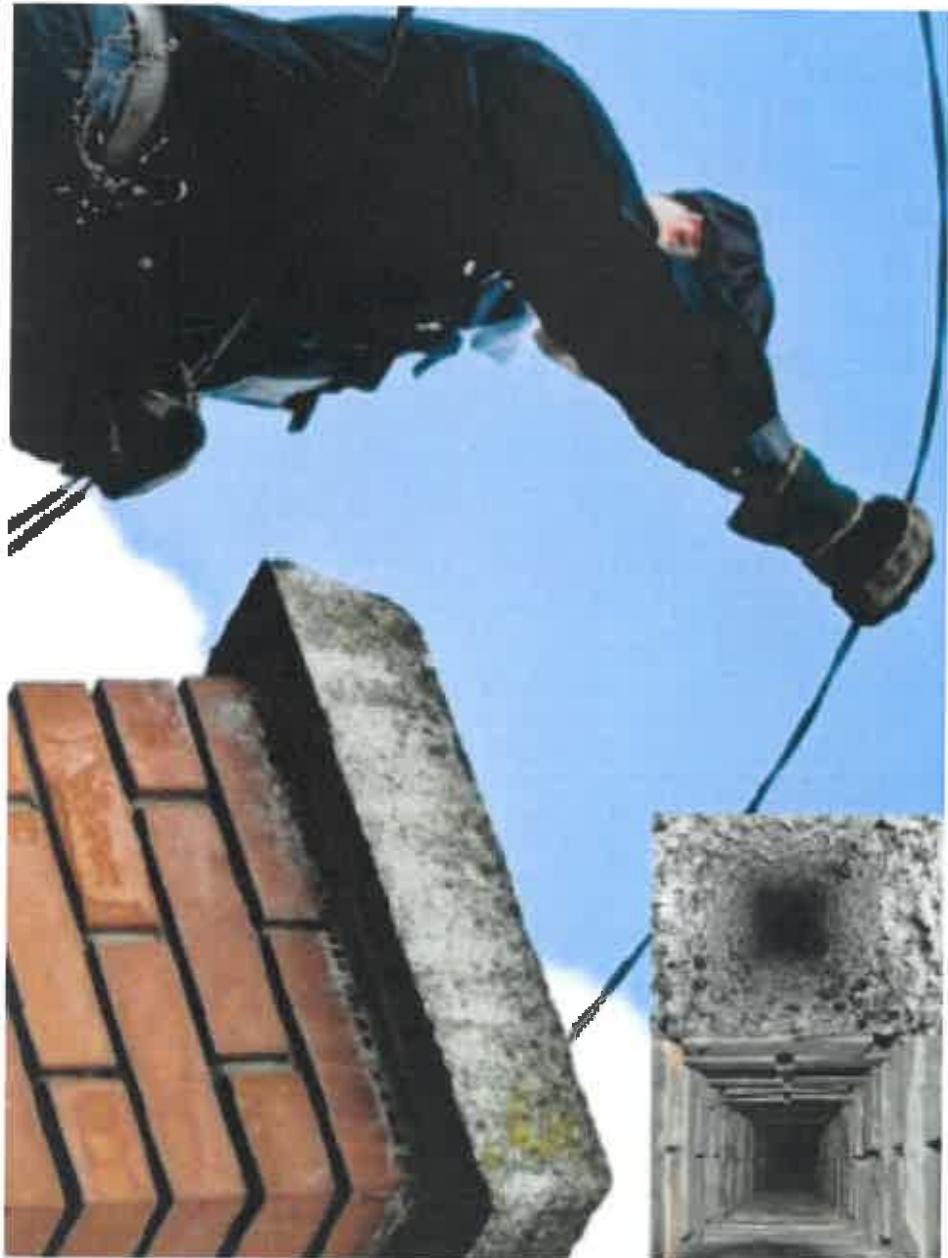

Vāsts ugunsdzēsējus un gābānas dienests

Dūmvadu tīrišana

Vašči ugunsdzēzības un glābšanas dienests

Ugunsdrošības prasības

Aizliegts:

- izmantot bojātu apkures iekārtu, ierīci vai dūmvadu;
- pārkurināt apkures iekārtu vai ierīci;
- atstāt bez uzraudzības iekurtu apkures iekārtu un ierīci;
- izņemot gadījumu, kad to pieļauj ražotājs;
- iekuršanai izmantot deguspējīgus šķidrumus, izņemot speciāli šim molukam rūpnieciski izgatavotos šķidrumus;
- kurināt apkures iekārtu un ierīci ar malku, kuras garums pārsniedz kurtuvies izmērus;
- izmantot dabiskās ventilācijas kanālu un mehāniskās ventilācijas sistēmu apkures iekārtas un ierīces dūngāzu novadīšanai;
- atšķirt dūmvadu, dabiskās ventilācijas kanālu un mehāniskās ventilācijas sistēmu, to izdedzinot;
- uzglabāt degvielas tvertnes un deguspējīgus šķidrumus telpā, kurā atrodas šķidrā kurināmā apkures iekārta vai ierīce;
- izmantot dūmvadu, mehāniskās ventilācijas sistēmu un dabiskās ventilācijas kanālu tam neparedzētiem nolūkiem.

Avots: Ugunsdrošības noteikumu 89.punkts

Objektā, kurā notiek pubisks pasākums, cietā kurināmā apkures ierīču kurināšana jāpārtrauc divas stundas pirms pasākuma

Avots: Ugunsdrošības noteikumu 329.punkts

Noliktavā, kurā glābā balonus ar deguspējīgām gāzēm, apkurei jāizmanto ūdens, zems piediena tvaika vai gaisa apkures ierīču sildelementi.

Avots: Ugunsdrošības noteikumu 349.punkts

Akmensogļu, kūdras, kokapstrādes, kokmateriālu un cietu deguspējīgu materiālu un vielu ražošanas un uzglabāšanas objektos būvkonstrukcijas un elektriskie gaismas ķermeni jāatlīra no koksnes putekļiem, skaidām un citiem deguspējīgiem materiāliem, savukārt tehnoloģiskas iekārtas, elektroiekārtas, apkures ierīces un iekārtas reizi diemantti jaatbrivo no koksnes putekļiem, skaidām un citiem deguspējīgiem materiāliem

Avots: Ugunsdrošības noteikumu 370.punkts

Kokapstrādes un kokmateriālu uzglabāšanas objektos aizliegts ierīcot cietā kurināmā vietējās apkures iekārtas un ierīces.

Avots: Ugunsdrošības noteikumu 379.punkts

Ugunsdrošības prasības

Dabiskās ventilācijas kanālus pārbauda un tīra ne retāk kā reizi 10 gados, bet, ja objektā ir gāzes aparāts (*apķures iekārtu un ierīce, kurās par kurināmo izmanto dabasgāzi, dabasgāzes iekārtu ēdienu gatavošanai, dabasgāzes iekārtu ūdens sildīšanai*), – ne retāk kā reizi piecos gados.

Avots: Ugunsdrošības noteikumu 80.punkts

Tehniskā stāvokļa pārbaudes akts par dabīgās ventilācijas kanālu tehnisko stāvokli

Avots: Ugunsdrošības noteikumu 74., un 75.punkts, 8.pielikums

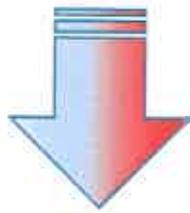
Akts par dabīgās ventilācijas kanālu tīrīšanu
Avots: Ugunsdrošības noteikumu 72.punkts

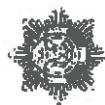
Ugunsdrošības prasības

Objektu un teritoriju
ekspluatē atbilstoši
noteiktajam lietošanas
veidam

*Jo būvi projektē nemot vērā
būvnormatīvos noteiktās
prasības un tās ir atšķirīgas,
nemot vērā lietošanas veidu*

Avots: Ugunsdrošības noteikumu 9.punkts

Ugunsdrošības prasības

Elektroinstalācijas pārbaudi jāveic 1 reizi 10 gados, to veic kompetenta persona (*nozares speciālistam*) pēc īpašnieka (*lietotāja*) pasūtījuma

Avots: Ugunsdrošības noteikumu 56.punkts

Pārbaudes akts par elektroinstalācijas pārbaudi
Avots: Ugunsdrošības noteikumu 57.punkts un 6.pielikums

Akts par elektroinstalācijas kontaktu savienojumu kvalitātes pārbaudi

Avots: Ugunsdrošības noteikumu 58.punkts un 7.pielikums

Vienlaikus ar elektroinstalācijas pārbaudi, kompetentai personai (*nozares speciālistam*) jāveic arī elektroinstalācijas kontaktu savienojumu kvalitātes pārbaude ar termokameru (*nozarkārbās, sadalnēs, pie aizsargierīcēm u.c.*). Šo pārbaudi veic pie ieslēgtiem visiem elektropatērtājiem. Ja kontakt savienojumi ir neatbilstoši, ar termokameru var fiksēt to pārmēriģu uzsilšanu, kas var būt par ugunsgrēka cēloni

Avots: Ugunsdrošības noteikumu 58.punkts

Astāt bezuzraudzības apkures ierīces, kā arī elektriskajam tīklam pievienotas sadzīves elektroiekārtas un elektroierīces aļauti tikai tādi gadījumi, ja to pieļauj attiecīgās ierīces valīkārtas rāzotāja ekspluatācijas instrukcija

Avots: Ugunsdrošības noteikumu 26.2.apakšpunkts

Atbildība

Par ugunsdrošību objektā ir atbildīgs ēkas, būves, to daļu vai zemesgabala īpašnieks (valdītājs) vai pārvaldnieks, ja tas paredzēts pārvaldīšanas līgumā, bet iznomātā (izīrētā) vai lietošanā nodotā ēkā, būvē, to daļas vai zemesgabala par ugunsdrošību ir atbildīgs nomnieks (īrnieks) vai cits lietotājs, ja tas paredzēts līgumā.

Vairākām personām iznomātā vai lietošanā nodotā ēkā, būvē, to daļas vai zemesgabala par koplietošanas ugunsdrošības inženiertehnisko sistēmu un aprīkojuma ekspluatāciju atbilstoši ražotāja tehnisko noteikumu un ugunsdrošību regulējošu normatīvo aktu prasībām ir atbildīgs ēkas, būves, to daļu vai zemesgabala īpašnieks (valdītājs) vai pārvaldnieks, ja tas paredzēts pārvaldīšanas līgumā.

Avots: Ugunsdrošības ugunsdzēsības likuma 9.pants un 10.pants

Pienākumi:

- 1) nodrošināt normatīvajos aktos noteikto ugunsdrošības prasību ievērošanu;
- 2) nodrošināt iespēju veikt valsts ugunsdrošības uzraudzību;
- 3) sniegt ar ugunsdrošības jautājumiem saistīto informāciju, ja amatpersona ar speciālo dienesta pakāpi to piepras;
- 4) veikt ugunsaizsardzības sistēmu darbspejas pārbaudi, ja amatpersona ar speciālo dienesta pakāpi to piepras;
- 5) ugunsgrēka gadījumā pildīt ugunsdrošības, ugunsdzēsības un glābšanas dienestu amatpersonu norādījumus.

Atbildība

Ugunsdrošības prasību mērķis nav iedzīvotāju sodīšana, bet gan drošas vides veidošana un uzturēšana!

Par normatīvajos aktos noteikto ugunsdrošības prasību neievērošanu piemēro brīdinājumu vai naudas sodu fiziskajai personai no sešām līdz piecdesmit sešām naudas soda vienībām, bet juridiskajai personai — no piecdesmit sešām līdz divsimt astoņdesmit naudas soda vienībām.

Avots: Ugunsdrošības un ugunsdzēsības likuma 55.pants

Minimāla piespiedu nauda fiziskajai personai ir 50 euro, bet juridiskajai personai — 100 euro, maksimāla piespiedu nauda fiziskajai personai ir 5000 euro, bet juridiskajai personai — 10 000 euro.

Avots: Administratīva procesa likuma 370.pants

Informatīvie materiāli

← → ⌂ ⌂ vugd.gov.lv/vjbrcsuras-un-bukleti

Valsts ugunsdzēšbas
un glābšanas dienests

Par mums

Pakaipojumi

Aktualitātes

Ugunsdzēšbas sports

Kontakti

Meklēt

Har ugunsdzēšbu pravītajās
Kadēj vītuvēs, kurās izmanto dabasgāzi, ja būt dabīgai ventilācijai?

!

Vadība
Struktūra

Darbības jomas

Informātie materiāli

Publikācijas un pārskati

Par ugunsdrošību daudzdzīvokļu namos

!

Par ugunsdrošību nājokli

!

Informācija par radiāciju un rīčību radiācijas avārijas gadījuma

!

Ugunsdzēšbas līdzekļi nājoklim

!

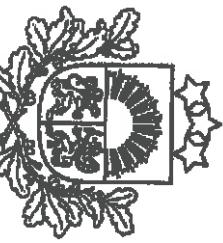
Ieskats izplatītāko ugunsdzēšbas aparātu pozitīvajās un negatīvajās īpašībās

!

Budžets

*Ja ir neskaidrības vai jautājumi,
aicinām sazināties ar VUGD
ugunsdrošības inspektoriem vai
tikties klātienē pieņemšanas laikā*

http://vugd.gov.lv/lat/Kontakti/talrunu_saraksts

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests

Paldies par uzmanību!

**Tomass Lausmā, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Ugunsdrošības
uzraudzības pārvaldes Ugunsdrošības uzraudzības organizēšanas nodajas
priekšnieks, tālr.: 67075931, e-pasts: tomass.lausma@vugd.gov.lv**

2022